



Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

18. juuli 2013*

ELTL artikkel 56 — Teenuste osutamise vabadus — Direktiiv 2005/29/EÜ —
Ebaausad kaubandustavad — Tarbijakaitse — Vähemalt üht finantsteenust sisaldavad seotud
pakkumised — Keeld — Erandid

Kohtuasjas C-265/12,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Hof van Beroep te Brusseli (Belgia) 22. mai 2012. aasta otsusega
esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. mail 2012, menetluses

Citroën Belux NV

versus

Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF),

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud M. Berger, A. Borg Barthet (ettekandja), E. Levits ja
J.-J. Kasel,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. aprilli 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

- Citroën Belux NV, esindajad: *advocaat* S. Willemart, *advocaat* C. Smits, *advocaat* T. Balthazar,
advocaat D. De Keyser, ja *advocaat* A. Destrycker,
- Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF), esindajad *advocaat* D. Dhaenens,
ja *advocaat* R. Vermeulen,
- Belgia valitsus, esindajad: T. Materne ja J.-C. Halleux,
- Euroopa Komisjon, esindaja: M. van Beek,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi
ettepanekuta,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, lk 22), artikli 3 lõiget 9 ja ELTL artiklit 56.
- 2 Eelotsusetaotlus esitati Citroën Belux NV (edaspidi „Citroën”) ja Federatie voor Verzekerings- en Financiële Tussenpersonen (FvF) (kindlustus- ja finantsmaaklerite liit) vahelises kohtuvaidluses seoses Citroëni kaubandustavaga pakkuda tasuta kuuekuulist omnium-kindlustust Citroëni ostmise korral, mis on FvF arvates ebaaus kaubandustava.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

- 3 Direktiivi 2005/29 põhjenduses 9 on märgitud:

„[...] Finantsteenuste ja kinnisvara puhul on nende kompleksuse ja nendega kaasneva suure riski tõttu vajalikud üksikasjalikud nõuded, sealhulgas ettevõtjate positiivsed kohustused. Sel põhjusel ei piira käesolev direktiiv liikmesriikide õigust kaitsta tarbijate majandushuve finantsteenuste ja kinnisvara valdkonnas käesoleva direktiivi sätetes ettenähtust ulatuslikumalt. [...]”

- 4 Direktiivi 2005/29 artikli 3 „Reguleerimisala” lõigetes 1 ja 9 on ette nähtud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse artiklis 5 sätestatud ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausate kaubandustavade suhtes enne ja pärast tootega seonduva äritehingu sõlmimist ja selle ajal.

[...]

9. [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta] [d]irektiivis 2002/65/EÜ [milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (EÜT L 271, lk 16; ELT eriväljaanne 06/04, lk 321)] määratletud „finantsteenuste” ja kinnisvara suhtes võivad liikmesriigid käesoleva direktiiviga ühtlustatavas valdkonnas kehtestada sellest rangemaid või üksikasjalikumaid nõudeid.”

- 5 Direktiivi 2002/65 artikli 2 punktis b on mõiste „finantsteenused” määratletud kui „panga-, krediidi-, kindlustus-, personaalpensioni, investeerimis- või makseteenused”.

Belgia õigus

- 6 6. aprilli 2010. aasta kaubandustavade ja tarbijakaitse seaduse (*Belgisch Staatsblad*, 12.4.2010, lk 20803; edaspidi „6. aprilli 2010. aasta seadus”) artiklis 72 on sätestatud:

„§1. Seotud pakkumised, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse ja mida pakub tarbijale üks ettevõtja või mitu ettevõtjat, kes järgivad ühist eesmärki, on keelatud.

§2. Erandina §-st 1 võib siiski seotult pakkuda:

- 1° finantsteenuseid, mis moodustavad terviku;

Kuningas võib pädevate ministrite ja rahandusministri ettepanekul määrata, millised finantssektoris pakutavad teenused moodustavad terviku;

- 2° finantsteenuseid ja tavapäraseid väikekaupu ja teenuseid;

- 3° finantsteenuseid ja lubatud loteriidel osalemise kuponge;

- 4° finantsteenuseid ja eemaldamatu ja selgesti nähtava reklaamkirjaga esemeid, mida kauplustes ei müüda, tingimusel et ettevõtja makstud sisseostuhind ei ületa 10 eurot ilma käibemaksuta või 5% selle finantsteenuse müügihinnast ilma käibemaksuta, millega koos neid jagatakse. 5% kohaldatakse juhul, kui sellele protsendile vastav summa on suurem kui 10 eurot;

- 5° finantsteenuseid ja värvitrukiseid, kleebiseid ja muid väikse kaubandusliku väärtusega pilte;

- 6° finantsteenuseid ja kuponge, mis annavad õiguse pärast teatud hulga teenuste omandamist saada sarnase teenuse omandamisel see tasuta või hinnaalandusega, juhul kui selline eelis saadakse sama ettevõtja juures ning see ei ületa kolmandikku varem omandatud teenuse hinnast.

Kupongidele peab olema märgitud nende võimalik kehtivusaeg ning pakkumise tingimused.

Kui ettevõtja lõpetab oma pakkumise, peab tarbija saama pakutud soodustusest kasu proportsionaalselt eelnevalt tehtud ostudega.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 7 Citroën impordib sõidukeid Citroën Belgiasse. Ta müüb neid kaupu tunnustatud edasimüüjate võrgu kaudu.

- 8 10. detsembril 2010 alustas Citroën reklaamikampaaniat, mille teema oli „Tahan kõike”. See kampaania kestis vähemalt 2011. aasta veebruarikuu lõpuni.

- 9 Reklaampakkumine kõlas järgmiselt:

„„6 kuud tasuta omniumi” kehtib esimesel aastal iga omnium-kindlustuse täispaketi suhtes. See kehtib ka kõikide era- ja tarbesõidukite kohta, mida müüvad Citroëni ametlikud edasimüüjad, välja arvatud näidis- ja rendisõidukid. Kehtivad Citroën-kindlustusega ühinemise tingimused. Citroën-kindlustus on Servis NV kindlustuse toode, millele on antud luba nr 1396. PSA Finance Belux NV (CBFA nr 019.653A) on Servis NV kindlustusagent. CBFA poolt tunnustatud Citroëni edasimüüjad on PSA Finance Belux NV allagendid (...). Käesolev kindlustuspakkumine kehtib sõltumata muudest, kindlustatavat sõidukit mitte puudutavatest toodetest või teenustest.”

- 10 FvF oli arvamusel, et need autonäituse tingimused, mis puudutavad kuuekuulise tasuta omnium-kindlustuse pakkumist Citroëni ostmise korral, on keelatud seotud pakkumine. Ta saatis Citroënile 22. detsembril 2010 kirjaliku hoiatuse.
- 11 23. detsembri 2010. aasta kirjas vastas Citroën, et pakkumine kehtib iga uue aastase omnium-kindlustuslepingu sõlmimise puhul ja mitte ainult uue Citroëni ostmisel. Citroëni sõnul ei seo nad kuuekuulist tasuta omnium-kindlustust uue Citroëni ostuga.
- 12 FvF nõudis 18. jaanuaril 2011 Rechtbank van Koophandel te Brusselis sellise kaubandustava lõpetamist, kuna see on vastuolus 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 72 §-ga 1.
- 13 Rechtbank van Koophandel te Brussel leidis esimese astme kohtuna 13. aprilli 2011. aasta otsuses, et vaidlusalune pakkumine on tõepoolest seotud pakkumine 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 2 punkti 27 tähenduses ning et see on suunatud uute autode võimalikele ostjatele. Kohus otsustas, et tegemist on keelatud seotud pakkumisega selle seaduse artikli 72 § 1 tähenduses ja et see pakkumine on toiming, mis rikub ausaid kaubandustavasid ning on seega sama seaduse artikli 95 kohaselt keelatud.
- 14 Citroën esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Hof van beroep te Brusselile. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et vaidlusaluse pakkumise puhul on tegemist seotud pakkumisega ning et keskmisele tarbijale jääb mulje, et kuuekuulist tasuta omnium-kindlustust on võimalik saada ainult uut Citroëni ostes.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tuletab meelde, et direktiivi 2005/29 artikli 3 lõike 9 kohaselt võivad liikmesriigid finantsteenuste ja kinnisvara suhtes kehtestada sellest direktiivist rangemaid või üksikasjalikumaid nõudeid. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et seda sätet on võimalik tõlgendada kolmel erineval moel. Esimese tõlgenduse kohaselt on finantsteenust sisaldava seotud pakkumise keeld direktiiviga 2005/29 kooskõlas, sõltumata sellest, kas finantsteenuse kujutab endast seotud pakkumise põhipakkumist või mitte. Teise tõlgenduse kohaselt on sellise pakkumise keeld direktiiviga kooskõlas üksnes siis, kui finantsteenuse on seotud pakkumise põhielement. Kolmanda tõlgenduse kohaselt ei ole selline keeld direktiiviga kooskõlas, kuivõrd selle direktiivi artikli 3 lõiget 9 kui erandit täieliku ühtlustamise põhimõttest tuleb tõlgendada kitsalt. Lõpuks tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, kas 6. aprilli 2010. aasta seadus on kooskõlas ELTL artikliga 56.
- 16 Seetõttu otsustas Hof van Beroep te Brussel menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas direktiivi 2005/29 artikli 3 lõiget 9 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline säte nagu 6. aprilli 2010. aasta seaduse [...] artikkel 72, mis – kui seaduses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti – keelab üldiselt iga tarbijale suunatud seotud pakkumise, kui vähemalt üks osa sellest on finantsteenuse?”
 2. Kas ELTL artiklit 56, mis käsitleb teenuste osutamise vabadust, tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus niisugune säte nagu 6. aprilli 2010. aasta seaduse [...] artikkel 72, mis – kui seaduses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti – keelab üldiselt iga tarbijale suunatud seotud pakkumise, kui vähemalt üks osa sellest on finantsteenuse?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

- 17 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2005/29 artikli 3 lõiget 9 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu põhikohtuasjas kõne all olev, mis näeb ette tarbijale suunatud seotud pakkumiste üldise keelu, kui vähemalt üks osa sellest pakkumisest on finantsteenuse, kui siseriiklikus õiguses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti.
- 18 Nagu nähtub 23. aprilli 2009. aasta otsusest liidetud kohtuasjades C-261/07 ja C-299/07: VTB-VAB ja Galatea (EKL 2009, lk I-2949), on Euroopa Kohus otsustanud, et seotud pakkumised kujutavad endast kaubandustegevust, mis kuulub ettevõtja turunduse valdkonda ning mis on vahetult seotud müügi ja selle edendamise, mistõttu seotud pakkumiste puhul on tegemist kaubandustavade, direktiivi 2005/29 artikli 2 punkti d mõttes ning nad kuuluvad seega direktiivi kohaldamisalasse.
- 19 Põhikohtuasjas keelatud seotud pakkumised, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse, on järelkult samuti kaubandustavad direktiivi 2005/29 artikli 2 punkti d tähenduses ning nende kehtivad seega selles direktiivis esitatud nõuded.
- 20 Lisaks tuleb meeles pidada, kuna direktiiv 2005/29 ühtlustab põhimõtteliselt täielikult ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid käsitlevad õigusnormid, siis ei saa liikmesriigid, nagu on selgelt sätestatud direktiivi artiklis 4, kehtestada rangemaid meetmeid, kui on direktiiviga kindlaks määratud, isegi kui selle eesmärk on tagada kõrgematasemeline tarbijakaitse (vt 14. jaanuari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-304/08: Plus Warenhandelsgesellschaft, EKL 2010, lk I-217, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 21 „Reguleerimisala” all direktiivi 2005/29 artikli 3 lõikes 9 on seoses finantsteenustega direktiivi 2002/65 tähenduses siiski ette nähtud erand täieliku ühtlustamise eesmärgist.
- 22 Direktiivi 2005/29 põhjendusest 9 tuleneb, et finantsteenuste puhul on nende kompleksuse ja nendega kaasneva suure riski tõttu vajalikud üksikasjalikud nõuded, sealhulgas ettevõtjate positiivsed kohustused. Samuti on seal märgitud, et see direktiiv ei piira liikmesriikide õigust kaitsta tarbijate majandushuve finantsteenuste valdkonnas käesoleva direktiivi sätetes ettenähtust ulatuslikumalt.
- 23 „Finantsteenused” direktiivi 2002/65 tähenduses on „panga-, krediidi-, kindlustus-, personaalpensiooni, investeerimis- või makseteenused”. Sama mõistet kasutab 6. aprilli 2010. aasta seadus finantsteenuste määratlemiseks artikli 2 punktis 24. Järelkult kuuluvad põhikohtuasjas käsitletavate keelatud seotud pakkumised, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse, direktiivi 2005/29 artikli 3 lõike 9 reguleerimisalasse.
- 24 Seega võivad liikmesriigid selle sätte kohaselt finantsteenuste suhtes kehtestada sellest direktiivist rangemaid või üksikasjalikumaid nõudeid.
- 25 Pealegi tuleb märkida, et direktiivi 2005/29 artikli 3 lõikes 9 on üksnes väga üldiselt öeldud, et liikmesriikidel on lubatud finantsteenuste suhtes kehtestada rangemaid siseriiklikke õigusnorme. Seal ei ole seega seatud piire sellele, kui ranged siseriiklikud õigusnormid võivad olla, ega ole ette nähtud kriteeriume selle kohta, kui kompleksed need teenused peavad olema või kui suure riskiga nad peavad seotud olema, et neile saaks kohaldada rangemaid õigusnorme. Selle sätte sõnastusest lähtudes ei saa kuidagi väita, et rangemaid siseriiklikke õigusnorme võib kohaldada üksnes seotud pakkumistele, mis koosnevad ainult erinevatest finantsteenustest või seotud pakkumistele, mille puhul finantsteenuse on pakkumise põhielement.

- 26 Seetõttu ei ole vastupidi Citroëni seisukohale põhjust piirduda direktiivi 2005/29 artikli 3 lõike 9 kohaldamisel seotud pakkumistega, mis koosnevad ainult erinevatest finantsteenustest või seotud pakkumistega, mis sisaldavad kompleksset finantsteenust.
- 27 Selline tõlgendus on kooskõlas selle sätte eesmärgiga. Direktiivi 2005/29 põhjendus 9 annab liikmesriikidele nimelt sõnaselgelt võimaluse võtta finantsteenuste osas tarbijate paremaks kaitseks rangemaid meetmeid. Liidu seadusandja lubab seega liikmesriikidel hinnata, kui rangeid meetmeid nad võtta soovivad, ning annab neile selles osas tegutsemisruumi, mis võib ulatuda kuni keelu kehtestamiseni.
- 28 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2005/29 artikli 3 lõiget 9 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu põhikohtuasjas kõne all olev, mis näeb ette tarbijale suunatud seotud pakkumiste üldise keelu, kui vähemalt üks osa sellest pakkumisest on finantsteenuse, kui siseriiklikus õiguses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti.

Teine küsimus

- 29 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu põhikohtuasjas kõne all olev, mis näeb ette tarbijale suunatud seotud pakkumiste üldise keelu, kui vähemalt üks osa sellest pakkumisest on finantsteenuse, kui siseriiklikus õiguses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti.
- 30 Teise küsimuse vastuvõetavuse osas väidab FvF, et see küsimus on vastuvõetamatu, kuna juhul, kui teatav valdkond on Euroopa Liidu tasandil ühtlustatud, ei tule seda valdkonda puudutavaid siseriiklikke meetmeid hinnata enam ELTL alusel, vaid selle ühtlustamismeetme alusel.
- 31 Siinkohal tuleb meeles pidada, et siseriiklikku meetet valdkonnas, mis on ühenduse tasandil täielikult ühtlustatud, peab loomulikult hindama ühtlustamismeetme, mitte esmase õiguse sätete alusel (vt selle kohta 11. detsembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C- 322/01: Deutscher Apothekerverband, EKL 2003, lk I-14887, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika). Direktiivi 2005/29 põhjendusest 9 ning artikli 3 lõikest 9 tuleneb siiski, et viimati nimetatud sätte kohaselt ei näe direktiiv 2005/29 finantsteenuste osas ette täielikku ühtlustamist, vaid jätab liikmesriikidele tegutsemisruumi, mida tuleb kasutada aluslepingut silmas pidades.
- 32 Niisugune siseriiklik õigusakt, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis on ühtviisi kohaldatav nii Belgia ettevõtjatele kui ka teiste liikmesriikide ettevõtjatele, langeb asutamislepingu põhivabadusi tagavate sätete kohaldamisalasse üldjuhul küll vaid siis, kui seda kohaldatakse olukorras, millel on seos liikmesriikidevahelise kaubavahetusega (vt 1. juuni 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-570/07 ja C-571/07: Blanco Pérez ja Chao Gómez, EKL 2010, lk I-4629, punkt 40, ja 10. mai 2012. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-357/10–C-359/10: Duomo Gpa jt, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Käesoleval juhul ei saa siiski välistada, et mõnes muus liikmesriigis kui Belgia Kuningriik asuvad ettevõtjad soovivad viimati nimetatud liikmesriigis teha selliseid põhikohtuasjas kõne all olevaid seotud pakkumisi, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse.
- 34 Järelikult tuleb analüüsida, kas ELTL artikliga 56 on kooskõlas, kui kehtestada üldine keeld seotud pakkumistele, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse.
- 35 Põhiküsimuse osas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et ELTL artiklis 56 sätestatud teenuste osutamise vabadus ei nõua mitte ainult igasuguse riikkondsusel või kodakondsusel põhineva diskrimineerimise kaotamist teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja suhtes, vaid ka kõigi

piirangute kaotamist isegi juhul, kui need laienevad nii selle riigi kui ka teiste liikmesriikide teenuseosutajatele, kui need võivad keelata, takistada või muuta vähem soodsaks selle teenuseosutaja tegevuse, kelle asukoht on mõnes teises liikmesriigis, kus ta samalaadseid teenuseid seaduslikult osutab (vt selle kohta 20. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-205/99: Analir jt, EKL 2001, lk I-1271, punkt 21, ning 15. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-439/99: komisjon vs. Itaalia, EKL 2002, lk I-305, punkt 22).

- 36 Põhikohtuasjas kõne all olev ja 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 72 §-s 1 sätestatud keeld võib Belgia territooriumil finantsteenuste osutamise muuta vähem soodsaks teistes liikmesriikides asutatud ettevõtjate jaoks, kes soovivad teha seotud pakkumisi, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse. Need ettevõtjad ei või nimelt Belgia turul selliseid pakkumisi teha ning peavad lisaks kontrollima, kas need on kooskõlas Belgia õigusega, samas kui teiste liikmesriikide puhul selline vajadus puudub.
- 37 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on teenuste osutamise vabaduse piirang lubatud üksnes juhul, kui see järgib asutamislepinguga kooskõlas olevat õiguspärast eesmärki ja kui seda õigustab ülekaalukas üldine huvi, ning lisaks peab piirav meede olema sobiv taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt eelkõige 18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-341/05: Laval un Partneri, EKL 2007, lk I-11767, punkt 101 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Käesoleval juhul on 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 72 eesmärk kaitsta tarbijate huve, sellele viitab ka seaduse pealkiri. Väljakujunenud kohtupraktikas on leidnud tunnustamist, et tarbijakaitse kui ülekaalukas üldine huvi võib õigustada teenuste osutamise vabaduse piiramist (vt 15. detsembri 1982. aasta otsus kohtuasjas 286/81: Oosthoek's Uitgeversmaatschappij, EKL 1982, lk 4575, punkt 16, ning 4. detsembri 1986. aasta otsus kohtuasjas 220/83: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 1986, lk 3663, punkt 20).
- 39 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 72 sobivuse osas tuleb märkida, et ühest küljest on finantsteenused oma loomult kompleksed ning kätkevad endas eriomaseid riske, millest tarbija ei ole alati piisavalt teadlik. Teisest küljest võib seotud pakkumine jätta tarbijale mulje, et tegemist on hinnaeelisega. Järelikult kätkeb seotud pakkumine, millest vähemalt üks osa on finantsteenuse, endas selle teenuse tingimuste, hinna ja täpse sisu puuduliku läbipaistvuse kõrgendatud riski. Selline pakkumine võib seega eksitada tarbijat pakutava kombinatsiooni tegeliku sisu või omaduste osas ning võtta talt samas ka võimaluse võrrelda pakkumise hinda ja kvaliteeti teiste ettevõtjate vastavate pakkumistega.
- 40 Sellises olukorras võib õigusnorm, mis keelab vähemalt üht finantsteenust sisaldavad seotud pakkumised, parandada tarbijakaitset.
- 41 Keelu proportsionaalsuse osas tuleb meenutada, et 6. aprilli 2010. aasta seaduse artikli 72 § 2 näeb ette erandid vähemalt üht finantsteenust sisaldavate seotud pakkumiste üldisest keelust. Selliste erandite olemasolu näitab, et Belgia seadusandja leidis, et teatud juhtudel ei ole vaja tarbijat rohkem kaitsta.
- 42 Järelikult ei lähe vähemalt üht finantsteenust sisaldavate seotud pakkumiste üldine keeld kaugemale sellest, mis on vajalik direktiivis 2005/29 ettenähtud tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks ja täpsemalt tarbijate majandushuvide kaitseks finantsteenuste valdkonnas.
- 43 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb teisele küsimusele vastata, et ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu põhikohtuasjas kõne all olev, mis näeb ette tarbijale suunatud seotud pakkumiste üldise keelu, kui vähemalt üks osa sellest pakkumisest on finantsteenuse, eeldusel et siseriiklikus õiguses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti.

Kohtukulud

- 44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv), artikli 3 lõiget 9 ning ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus selline liikmesriigi õigusnorm nagu põhikohtuasjas kõne all olev, mis näeb ette tarbijale suunatud seotud pakkumiste üldise keelu, kui vähemalt üks osa sellest pakkumisest on finantsteenuse, eeldusel et siseriiklikus õiguses ammendavalt loetletud juhtudest ei tulene teisiti.

Allkirjad